

Bilag til f. t. l. om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

Det samlede udvalg har afholdt i alt 6 møder. På udvalgets første møde den 22. april 1959 nedsattes bl. a. et teknisk underudvalg til forberedelse af et udkast. Dette underudvalg har afholdt 33 møder samt haft specielle drøftelser med repræsentanter for frøbranchen.

Da der samtidig med udvalgets arbejde har været arbejdet internationalt med udarbejdelse af udkast til en konvention om beskyttelse af plantenyheder, har udvalget været repræsenteret på møder herom, ligesom udvalget har afgivet en udtalelse om konventionsudkastet. Konventionen blev af flere stater, deriblandt ikke Danmark, underskrevet i Paris den 2. december 1961.

Herefter skal udvalget udtale følgende:

Det må anses for uomtvisteligt, at en meget vigtig medvirkende årsag til den produktions- og kvalitetsmæssige fremgang indenfor planteavlens skyldes, at jordbrugets forskellige grene har været i stand til at benytte stadig mere forædlede planter. Af denne grund finder udvalget det rimeligt, at der gives forædlerne sådanne vilkår, at der fortsat er basis for forædlingsarbejde og tilstrækkelig økonomisk interesse hos forædlerne for dette arbejde. På den anden side må de rettigheder, der indrømmes forædlerne ikke være af en sådan karakter, at forbrugernes (avlernes) interesser går for nær, hvorved navnlig sigtes til, at reglerne efter udvalgets opfattelse må opstilles på en sådan måde, at der ikke skabes monopoler for forædlerne.

Udvalget finder, at de forskellige hensyn kan tilgodeses ved, at der indrømmes forædlerne en ret til at få beskyttet den forædlede plante (ved registrering) og til af en registreret plantenyhed at oppebære en afgift af andres erhvervsmæssige opformering. For at undgå en forbrugernes (avlernes) skadelig monopoldannelse bør den berettigede være forpligtet til at stille materiale til rådighed for almenheden på rimelige vilkår.

Endvidere finder udvalget det hensigtsmæssigt, at der gives mulighed for, at Danmark kan deltage i internationalt samarbejde på dette område, idet udvalget for så vidt angår spørgsmålet om Danmarks tilslutning til fornævnte konvention af 2. december 1961 skal udtale:

For Danmarks vedkommende gør det forhold sig gældende, at der allerede i en række for en række plantearters vedkommende har været foretaget undersøgelser (afprøvning) af nye sorter og stammer m. m. Afprøvningen, har haft til formål at undersøge plantens egnethed under danske forhold med henblik på spørgsmålet om, hvorvidt det kunne anbefales landmændene at anvende den (den såkaldte anerkendelse). I visse lande skal nye planter godkendes af myndighederne, forinden de kan gives fri til almindelig dyrkning. En sådan ordning gælder ikke i Danmark, hvor den enkelte jordbruger selv (med ganske få undtagelser af plantesundhedsmæssig art) er herre over, hvad han vil dyrke på sin jord, og altså også om han vil dyrke anerkendte stammer eller ikke.

Den danske ordning med afprøvning og anerkendelse af de bedst egnede planter i forbindelse med frihed for den enkelte jordbruger til selv at bestemme, hvad han vil dyrke, kan efter udvalgets opfattelse ikke undgå at få konsekvenser for, hvordan en beskyttelsesordning for plantenyheder skal tilrettelægges. På den ene side vil det være naturligt at søge gennemført en koordinering af den bestående afprøvningsordning med en kommende ordning om undersøgelse af nyhedsmomentet. På den anden side finder udvalget det nødvendigt, at en ordning med registrering af plantenyheder ikke bliver en med afprøvningsordningen konkurrerende ordning, hvorfor det bør forhindres, at plantenyheder gøres til genstand for annoncelampagner, blot fordi de er registreret som nye. Det findes derfor ønskeligt, at mindre egnede plantenyheder skilles ud. Dette kunne ske ved — som oprindeligt påtænkt af udvalget — at indføre en bestemmelse om, at beskyttelse kan nægtes for plantenyheder, der ikke skønnes at have erhvervsmæssig betydning, og samtidig hermed for nytte- og næringsplanters vedkommende at kræve forsøgsmæssig afprøvning med henblik på undersøgelse af, om plantenyheden har erhvervsmæssig betydning. — Da en sådan bestemmelse vil være i strid med den nævnte konvention, der på den ene side forpligter til at beskytte alle plantenyheder, som opfylder kravene til nyhed, stabilitet og homogenitet, og på den anden side tillader, at der ved anden lov-